

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POSTUL DE CENZURA DEVA.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

st. 543

Cenzurat: IOAN NICULA.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 20 kor. | Negyed évre — — — 5 kor.
Fél évre — — — 10 | Egyes szám ára — — — 40 fill.
Nyilttér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás.

1920. évi január hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra. A szerény anyagi körülmények az előállításnak a háboru okozta drágasága dacára is igyekeztünk lapunkat fentartani s a vidéki sajtóra általánosságban is reánehézülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állani. Erőnkhez mért igyekeztünk megállni helyünket s ebben t. előfizetőink támogatása nagyban segítségünkre volt.

A valódi értelemben vett szabadság, testvériség, egyenlőség diadalra jutásával a szocializmus és demokratizmus egyik vívmánya lett a szabadsajtó, melyre e nehéz időkben fontos kötelességek, feladatok várnak.

Mindezeknek teljesítéséhez tisztelettel kérjük a közönség támogatását, hiszen e nélkül nem lennénk képesek lapunkat megjelentetni.

A vidéki hetilapok s így a hunyadmegyeiek is, az óriási mértékben emelkedett munkabérek és anyagárakra való tekintettel a lapok előfizetési árát 1919. január hó 1-ével kezdődőleg felemelték. Ugy szintén a hirdetési árak is mérsékelten magasabbak lettek.

Tisztelettel kérjük tehát lapunk t. előfizetőit, olvasóit, hogy ezt az ár-

emelkedést a mai tényleges viszonyoknak megfelelő kényszerintézkedésnek vegyék, mert őszintén bevalljuk, hogy az utóbbi időkben a fennállott árak mellett csak ráfizetéssel tudtuk lapunkat megjelentetni, remélve, hogy az előállítás eszközei olcsóbbak lesznek, ami — sajnos — nem történt meg.

Közönségünknek hálás köszönetet mondunk az eddigi szíves támogatásért s amidőn reméljük, hogy ez a jóindulatu támogatás a jövőben, az újalakulás nagy és nehéz munkájában sem fog elmaradni, igérjük, hogy hiven és igazságosan fogjuk a köz s így közös mindnyájunk érdekeit szolgálni, megvédeni.

Előfizetési árak: egész évre 20 K
félévre 10 "
negyedévre 5 "

Tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”
kiadóhivatala.

A ref. Kún-kollegium felső kereskedelmi iskolája.

Amint már annak idején röviden hírt adtunk róla, a ref. Kún-kollegium saját kebelében és épületében internátussal és konvikttal egybekötött három éves fiú és leány felső kereskedelmi iskolát állított fel, mely új

iskolának a collegium Előjárósága által egyhangulag megbízott igazgatója Máyer János collegiumi tanár. Sajnos, bővebb adatoknak csak most jutottunk birtokába. Azonban ennek meg van az a haszna, hogy az alábbiakban egy kis tájékoztató birálattal is szolgálhatunk tisztelt olvasóinknak.

Bár az eszme oly hirtelen és oly későn vetődött fel, hogy az új iskola csak mult év októbere második felében, csak akkor kezdhetette meg hiányt pótló működését, mikor már a tanítás mástól hónapja folyt mindenfelé, mikor a tanuló ifjuság jó része már elhelyezkedett, mégis — és ez a jelenség az öreg collegium vonzó, jó hírnevét bizonyítja — Erdély minden részéből, így Kolozs-, Csik-, Brassó-, Krassósözörény megyékből, sőt a távoli Aradról sereglettek a tanulók az új intézetbe. Azóta a tanítás a dec. 13-án beállott karácsonyi és szénvakációig (tart f. év febr. 1-ig) beváltva a hozzá fűzött reménységünket, a fennálló tantervi utasítás szerint teljesen szakszerűen, zavartalanul folyt.

Az igazgatóság által rendelkezésünkre bocsátott statisztikai és egyéb adataink a következők:

Betartit összesen 15 szaktanár. És pedig: Máyer János a keresk. iskola igazgatója (német, francia nyelv és keresk. levelezés), dr. Görög Ferenc kolleg. igazgató (történelem), dr. Kristóf György (magy. irodalom), dr. Nagy Sándor (magy. nyelv, francia nyelv és keresk. levelezés), Nagy Ödön (vegytan és áruisme), Mester Mihály (polit. számtan), Orbán Lajos (földrajz), Székely János (ref. vallás), Vecseri Imre (szép- és gyorsírás) rendes tanárok, dr. Balogh János (közgazdaságtan) és dr. Tóth

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Karácsonyi misztériumok.

— Egyháztörténelmi tanulmány. —
Írta: P. Máthé Özséb.

A multkor előadott karácsonyi misztérium nem kis hatással volt a jelenlevőkre, legalább is ezt igazolta a sokszoros tapsvihar, mely az egyes jeleneteket megtisztelte, a zajos tetzés nyilvánítás, mely az élőképeket megkésztette s ezt olvassuk e lap mult számában is. Nemcsak a szereplők kaptak dicséretözünt, hanem kellő méltánylásban részesült az eszme is, melyet a szindarab és az élőképek elővarázsoltak a szent ünnepkör nagyjelentőségének bemutatása.

A karácsonyi misztériumok eredete visszanyulik a középkorba, melyben „ami hasznos, nemes, azt a vallás fejlesztette, amit tud, azt a vallás révén tudja. Szellemi horizontját csak a vallás ragyogja be... Ami nálunk középkori szellemi emlék, az szinte mind vallásos... Szellemi sajátosságai közt aránylag legerősebb a képzelő tehetség” (Riedl.) A naiv, de rendkívüli gazdag népies fantázia behozta a főbb ünnepekkel kapcsolatos vallási dramákat is. Ilyenek voltak a különféle karácsonyi játékok is, melyek a keresztény

ünnepek hatása alatt a pogánykori maradványok ellensúlyozására voltak hivatva. A pogánykorban ugyanis december 25-e volt a Napisten születésének ünnepe. Január 1-én pedig nagy színi előadásokat tartottak erkölcsstelen táncokkal és lakomákkal, melyek még szt. Ágoston idejében is nagyban divatoztak s a germánoknál december 25-től kezdve 12 éjjel mindenféle titokzatos boszorkányságot üztek a pogányok.

A bacchanaliák és más pogány multságok ellensúlyozására honosultak meg a keresztényeknél a pásztortjátékok, három királyok és betlehemek, melyeket a templomban maga a papság adott elő olyan formában, mint a multkor a szinpadon láttuk, azzal a különbséggel, hogy a templomhoz nem illő részek (humoros jelenetek, tánc stb.) nem voltak meg benne s a szertartás e nemét a csillag, vagy három király zsolozsmájának (officium stellae vel trium vegum) nevezték. E pásztortjátékok később elkezdtek világiasodni, tehát a templomból az iskolai szinpadra s onnan az utcára került, ma pedig — sajnos — az ugynevezett betlehem és mikulás már-már kihálás félben van s eredeti jellegük veszni indult. A tisztességes keresztény irodalom és művészet feladata régi nivójára visszahelyezni

e szép népszokást s kiemelni a feledés homályából.

Különös szertartások voltak Szt. István, Szt. János és Aprószentek ünnepén (dec. 26, 27 és 28), Szt. István vértanu tudvalevőleg szerep (diakonus) volt, emlékünnepe tehát a szerepök ünnepe. Karácsony napján este vecsernye alatt, midőn a kar e szavakat énekelte: „letette a hatalmasokat a székből és felmagasztalta az alázatosokat” a kanonokok helyét foglalták el s ők vezették tovább az istentiszteletet s minthogy Szt. János pap volt, ugyanezt tették másnap a fölszentelt papok s Aprószentek napján a gyermekek s nekik minisztráltak a kanonokok.

Ugyancsak a középkori vallásos nép képelete honosította meg a számár ünnepet is, (festum asinorum) mely eredetileg egy igen szép misztérium kifejezése volt. Az utcákon körmenetileg vonultatták fel a próféták, Mózes és Áron — mint Krisztus élőképeinek — Keresztelő Szt. János — mint a Megváltó előhírnökének — Virgil és a Sybilla stb. megszélyesítőit. A templom közepén 6—6 egyén két oldalt a zsidókat és pogányokat jelképezte. Mikor az utcáról a körmenet a templomba ért, két hírnök felhívta a zsidók és pogányok figyelmét a próféták és az ószövet-

Endre (jogisme) jog- és államtudományi tudorok, mint a fennálló tantervi utasítás szerint, szaktárgyaik előadására képesített óraadó tanárok. Bujk Béla (keresk. számtan), Görög József (román), dr. Konsza Samu (magyar), Szabó Gizella (könyvvitel és keresk. levelezés helyettes tanárok.

Beiratkozott összesen 70 tanuló: alsó oszt. 27, (21 rendes, 6 magánt.), középső oszt. 18, (12 rendes, 6 magánt.), felső oszt. 25, (24 rendes, 1 magánt.) Ezek között 37 ref., 9 magyar ág. ev., 2 német ág. ev., 2 unitárius, 11 róm. kath., 9 izr. Magyar anyanyelvű 59, német 2, zsidó 9.

Az angol trónbeszéd Magyarországról mint köztársaságról beszél.

Páris, jan. 4.

A „Brassói Lapok“ írja: György angol király trónbeszédében Magyarországról ekképen emlékezik meg:

— Hátra van még a béke megkötése a török birodalommal és a magyar köztársasággal és komoly a bizalom, hogy e kérdésben a tárgyalások gyorsan fognak kielégítő eredményre vezetni.

A „Temps“ e passzusról megjegyzi, hogy nyilvánvalóan azt lehet belőle következtetni, hogy a török birodalmat fenn akarják tartani a nagyhatalmak és hogy a szövetségesek tovább is állhatatosan köztársaságnak tekintik Magyarországot, jöllehet, a legfőbb tanács elismerte a monarchista érzelmű magyar kormányt.

Wilson összehívja a népligát.

Lyon, jan 5.

Washingtoni hírek szerint Wilson elnök egészsége teljesen helyreállott. Ezzel egyidejűleg érkezik az a hír, hogy a szenátus valószínűleg meg fogja szavazni a versaillesi békeszerződés ratifikálását. Wilson elnök kijelentette, hogy haladéktalanul össze fogja hívni a népek ligájának alakuló ülését, hogy azután munkába vehesse azokat az ügyeket, amelyek a versaillesi békeszerződés alapján fognak a ligához utalni.

A berlini szociáldemokraták a megszállt területek németiségéért.

Berlin, január 4.

Nagyberlin szociáldemokrata pártja agitációs gyűlést tartott, melyen egyhangulag elhatározták, hogy nem járulnak hozzá Noske hadügyminiszter visszavonulásához. Határozati javaslatot fogadtak el, melyben kijelentik, hogy az antant eljárásában a megszállt és elfoglalt területeken újabb bizonyítékát látják annak, hogy az ellenséges erszágok Németország teljes elszegényítésére és megrontására törek-szenek. A rajnai területek lakosságának részvétüket fejezik ki és egyuttal bizalmukat az antant szociálistáiban, hogy kormányaiknál keresztülviszik a versaillesi békeszerződésnek a szabad rendelkezés jogának elvei szerint való revízióját.

Szylveszter-estély.

A helybeli szász „Jugendverein“ december 31-én este a „Transsylvania“ szálló disztermében egy úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült táncal egybekötött estélyt rendezett. A rendezőség ügyesen összeállított műsorral lepte meg a termet zsufoolásig megtöltő s szépen megterített asztaloknál ülő közönséget. A műsor minden egyes pontja zajos tetszést keltett és sok tapsot váltott ki a közönségből. Az estélyen Dörner Egon főhadnagy konferált. Úgyes rögtönzéseivel s kupléival állandó derűtséget keltett.

Az első szám egy páros jelenet volt, melyet Antoni Gräte és Jaks Erna adtak elő sok bájjal és ügyességgel. — Ezt követte Brotschi Viktor és Rener Dolf énekes páros jelenete, melyben mindketten ügyesen juttatták érvényre a darab humorát. — Azután Popper Reinhold adott elő egy monológot nagy rátermettséggel. A közönség nagyon jól mulatott az ügyes előadáson.

Közben Duma Géza hírneves bandája játszott egy pár gyönyörű keringőt, mely után Stephani Elvine és Seidner Lici adtak elő nagy hatással egy páros jelenetet. Mindkettő hüen kreálta szerepét. Játékukat zajos taps követte. Miután Dörner Egon egy pár szép bécsi kuplét énekelt el nagy tetszés köze-

pette, lámpák elé lépett Orendi Vilmos főhadnagy, aki óriási tetszésnyilvánítások mellett több dalt énekelt el. Énekét gitáron saját maga kísérte. Kellemes lágy, de tisztá csengő hangjával ügyes szalon-énekesnek bizonyult.

Végül az ó-év és az újév simbolikus bucsuzkodása következett. A jelenet megszemélyesítői hüen és sok kellemmel, bájjal játszottak. Szerepeltek: Dörner Hilde, Stephan Elvine, Zobel Elvine, Schuster Mici, Antoni Márta, Grawenhorst Hilde, Schumacher Herta, Liebhardt Zelma, Antoni Grete, Debreczeni Hilda, Antoni Berta, Oprean Vali, Seidner Lici, Linhart Lolo.

Ezután tombola-játék meg egy malac elárverezése folyt le sok bohóság és vidámsággal mellet. Végül az ifjuság táncra perdült, mely csak a reggeli órákban ért véget.

A közönség mindvégig kitünően mulatott. A mulatságon szép számmal jelent meg a tisztikar, továbbá a magyar és román társadalom számos tagja. Az a szép harmónia, amely a mulatságon mindvégig uralkodott, a megjelentekre kedves hatást tett. A jelenvolt németek, románok és magyarok egy kedvesen és kellemesen eltöltött est édes emlékeivel tértek haza a reggeli órákban.

A rendezőség, melynek élén az agilis Spitra Henrik állott, ez estélyre egy külön humoros ujságot is adott ki.

— Az új primás metropolita. Cristea Miron karánsebesi püspököt Románia primás metropolitájává választották meg. A választás január 1-én ment végbe Bukarestben. A választást a Nagy Kollégium eszközölte, mely a parlament tagjaiból, a szent zsinatból és az egyház legfőbb konzisztóriumából áll. A képviselők és szenátorok közül, csak az orthodox vallásuak szavaztak. Cristea Miron karánsebesi püspök 435 szavazatot kapott és így ő lett Románia primás-metropolitája. Az ujonnan megválasztott megköszönte a nagy tiszteltetést. Nagyon meg vagyok hatva, — mondja a primás, — hogy én, mint egyszerű parasztnak a gyermeke. elértem a legnagyobb egyházi méltóságot. Az én megválasztásommal a politika az egyházi ügyekből örökre el fog tűnni.

ség bizonyosságára Krisztusról s ekkor a prófétákat és más ószövetségi szt.-férfiakat személyesítő felolvasta a Krisztusról szóló és teljesebbbe ment jövendölést ilyen formán:

Hirnök: Dániel! Mikor születik a Megváltó?

Dániel: Azon ige kihirdetésétől, hogy ismét felépíttessék Jeruzsálem, Krisztusig, a fejedelmig hét hét és hatvankét hét leszen.

Hirnök: Izaiás! Kitől születik a Szabadító?

Izaiás: Ime egy Szűznek fia születik és Emmanuelnek (Isten velünk) fogja nevezni.

És így tovább, minden próféta személyesítője elmondta a Messiásra vonatkozó és tényleg beteljesedett jövendölést. Utóljára jött Balaám próféta megszemélyesítője számár háton (innen az ünnep elnevezése: számár ünnep) s mikor a hirnök fölshöllitja, ez megsarkantyuzza és verni kezdi számárát, de elébe áll egy ifju kivont karddal. Most a számár alól egy gyermek a számár nevében megszólal: Miért kintol engem sarkantyúiddal? A miszterium ezen részletének történetét igen szépen adja elő a Szentírás: „Reggel Balaám fölkele és megnyergelvén számárát, elmene. És megállta az Ur anygala az utban Balaám ellenében, ki a számáron ül vala, a számár látván az utban megállott anygalt kivont karddal, kitérve az utból és a mezőre megy vala. És midőn verte Balaám és az ösvényre akarta

hozni, megállta az anygal. A számár látván őt, a falhoz szorula és a rajta ülőnek lábát megsérté. Ez pedig ismét veri vala azt. Azonban az anygal oly szoros helyre menvén, hol sem jobbra, sem balra ki nem térhetett, megállta ellenében. És mikor a számár látta az anygalt ott állani, lerogyva a rajtaülőnek lába alatt, ki megharagudván, még keményebben veri vala bottal oldalát. És az Ur megnyitá a számár száját s ez megszólala: Mit vétetem neked? miért versz engem, ime már harmadszor? Felelé Balaám: Mert megérdemelted és megcsufoltál engem. Mondá a számár: Nem a te barmod vagyok-e, melyen mindenkör ülni szoktál a jelen napig? mond meg, cselekedtem-e hasonlót valaha veled? Amaz pedig mondá: soha sem. S ekkor megnyitá az Ur Balaám szemeit s ez látá az anygalt az uton állani kivont karddal és leesék előtte a földre borulván.“ (Mózes IV. 22.)

A számár ünnep másik változata január 14-én volt s a szent családnak Egyiptomba való menekülését adta elő. A város egyik legszebb leányát választották ki, akit a karján egy csecsemővel szépen feldisított számárra ültettek s a székesegyházból nagy körmenettel elkísérték a plébánia templomba, a hol a számáron ülő leány az evangelium oldalon foglalt helyet s ott volt az egész istentisztelet alatt.

A népnek tetszetek e vallásos drámák, az egyháziak pedig örömmel pártolták őket, mert elvonták általuk a népet a világias színjátékoktól. De idővel beléjük vitték a tréfás elemet s ezzel megrontották és megszületett a vallásos dráma fonókja. Az izetlenkedés később annyira ment, hogy az egyház kénytelen volt tiltó szavát emelni az eredeti jellegüket vesztett miszteriumok ellen s a XIII. században kénytelen volt kidobni a templom falai közül azon játékokat, melyek előbb az ünnepeknek fényt kölcsönözve lelkeket nemesítettek, de később a durva lelkek silány eszközeivé alacsonyodtak.

Nagy tudatlanságot és felülbességet árulna el az, ki az egyházat a babonáság és ostobaság pártolójául tüntetné fel az említett és hasonló — de a mai kor szemében furcsáknak látszik — miszteriumok miatt, mert ha a XX. századnak megvan a „korszellem“ a közép-kornak is megvolt. Hogy a miszteriumok később tulkapások áldozatai lettek, ezt nem a vallásos dráma szelleme, hanem az emberek romlottsága okozta. Vagy talán lábball tiporjunk napjainkban minden művészetet s leromboljuk a tudomány csarnokait azért, mert annak virányain kávéházi firkászok is taposnak?

Lakodalom.

Lakodalom van — isznak, esznek
A fiatalok meg „Van-stepeznek“
A vőlegény álmos, arája neveti
Csak külsőleg, — lelkében ábrándját temeti.

A sánta primás mondja: soha e világon
Ilyen hangulatot nem látott sokaságon,
Valami hiányzik, valami nincs helyén
A nóta is csak recseg ócska hegedűjén.

Belépett Ő, az ismeretlen szépség,
Elragadó, bájos, suttog a közönség.
Mint királynő büszkén veti tekintetét
A hódolókra, míg siet elfoglalni helyét.

A férfiak csodálják isteni természetét,
Éjfekete haját, ragyogó két szemét,
A nők irigylik, bár ők is meghajolnak
A szépség előtt elismeréssel adóznak.

Már nem recseg a nóta, cigány másként huzza
Soh'se halunk meg, ej-haj, hej-huja
A vőlegény is megembereli magát
Aráját ottefedve mond: jó éjszakát.

sz—k—é.

NAPI HIREK.

— **Irodalmi hír.** Örömmel adunk hírt arról a jelentős irodalmi eseményről, hogy Ernestély Béla, a kitűnő író, országszerte ismert és kedvelt poéta, lapunknak illusztris munkatársa az „Aradi Kölcsei Egyesület“ irodalmi pályázatán igen szép sikert aratott. A pályázati anyagban — melynél az Egyesület három egyformán értékes költemény jutalmazására 200—200 koronás pályadíjat a „Bunát“ című költeményével nyerte meg. A nappali pályázatban pedig a bíráló bizottság a pályázati műből kiemelte ugyancsak Ernestélynek „Vidámkacaju Kostyál Rozália“ műve rendkívül ügyes novelláját. Elért sikeréhez szívből gratulálunk neki.

— **Műsoros-estély.** Városunk közönségének ismét kilátása van egy kedves estélyre. A ref. nőegylet, amely a tél folyamán már három vallásos estélyen gyűjtötte egybe nemes szórakozásra a közönséget, most negyedikül egy vig estély rendezését vette tervbe. Az előkészületek már serényen folynak, az estély megtartásának ideje, az eddigi megállapodások szerint, február hó 7-ike. A rendező-bizottságnak az a célja, hogy olyan estély legyen ez, amely kellemes találkozási lehet városunk közönségének társadalmi különbség nélkül. S reméli, hogy törekvése sikerre vezet, mert méltán fog találkozni közönségünk részéről is. Bizonyára nagyon sokan lesznek, akik túléve magukat az elmúlt előzeteken, megjelenésükkel azt fogják bizonyítani, hogy érzik az együvé tartozást, s másról, hogy segítsék az együletet jótékony munkájának gyakorlásában.

— **A tőke szolgálatában.** Az „Erdélyi Bank“ írja: Az Erdélyi Bank tisztviselőinek a mozgalma — amely bérjavítás érdekében teljes sikerrel végződött, — az eredmény következő: férfi tisztviselők 1500 kor. havi, nő tisztviselők 1200 korona havi, szolgák 1000 kor. havi létminimum. Minden harmadik évben havi 100 koronával emelkedik. Nő tisztviselők évi 2400 korona családi pótlékot és minden gyermek után 1200 korona családi pótlékot, szolgák 600 koronát kapnak. A többi olaszvári bankok tisztviselői hasonló mozgalmat indítottak. Ha a szolidaritás az Erdélyi bankéhoz hasonló lesz, akkor a siker biztosra vehető. Az Erdélyi bank tisztviselőinek a mozgalma például szolgálhat a többi vidéki bankok tisztviselőinek is.

— **Halálozás.** Dali György szászvárosi I. oszt. posta-altiszt f. hó 7-én hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunyt a helybeli áll. postahivatalt több mint 20 éve közmegelegedésre és becsületesen szolgált. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hírt: „Özv. Dali Györgyné szül. Szőke Róza úgy a maga mint gyermekei: Rózsika, férj. ifj. Kiss Ádámné, Margit és Katica, valamint a nagyszámu rokonság nevében szívből nagy fájdalommal tudatják, hogy a feledhetetlen jó férj, szerető apa, fiu, testvér, nagypapa, sógor após és rokon, Dali György I. oszt. posta-altiszt életének 49-ik és boldog házasságának 25-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után, folyó hó 7-én reggel 6 órakor csendesen elhunyt. Drága halottunk porrészei folyó hó 9-án d. u. 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. „Az ur adja meg sokat szenvedett testének a csendes pihenést, lelkének a tőrök és szenvedők jutalmát!“, Szászváros, 1920. január hó 7-én. A gyászoló család.“ Temetése f. hó 8-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Vettük az alábbi sorokat:** Vagyunk egy jó páran — jelenleg facérok — nyughatatlan jó vértű bolyongók, egyszóval „Luftinspektörök“. Vannak számosan emlékeink — szóval multunk — van egy beismerés, teljes üres jelentünk s kipuoztathatatlanság optimizmusunk által kirajzolt jövőnk. Tudatában a fentieknek s hogy valamiképen mégis megmutassuk azt, hogy bohémkedésünk csak a fiataliságnak s a jelen körülményeknek, a semmittevésnek levezető csatornája, elhatároztuk, hogy egy jótékonycélu mulatságot rendezünk, egy estét, amikor mindenkinek kacagni kell, amikor legalább másfél órára mindenkinek el kell feledni a tegnapot és holnapot. E célunk megvalósítására — mivel sokan vagyunk s fantáziánk is meg van, no meg sok mindent láttunk hol itt, hol ott — számos terv merült fel, végül megállapodtunk egy „Intim kabaréban“. A kulissza-titkokból egyelőre semmit el nem árulhatunk, de reklámozva annak idején lesz bőven és mulatságosan. A szép hanggal és megvesztegető állgödröcskével megáldott jó barátunk Castor különben a legjobb reklámunk, hiszen egyedül ő az, ki maliciosus megjegyzéseivel ellenünk dolgozik. A leendő rendező-bizottság nevében: Ba.

— **Értesítés.** A román kormányzótanács pénzügyi osztályának rendelete értelmében értesitem a jövedéki felügyelet alatt álló feleket és vállalatokat, hogy a beállott változások következtében gyárak, valamint jövedéki felügyelet alá vont vállalatok címtáljukat román felirattal lássák el. Egy hónap leforgása alatt a ki ezen értesítésnek nem tesz eleget, az italmérési törv. 1899. évi XV. t.-c. értelmében 200 korona pénzbírsággal büntetettik. Orastie, 1920. jan. 1. Eisler Albert főszemléző.

— **Francia akció a magyar és osztrák gyermekekért.** A párisi Humanité számot ad arról a nagyarányú akcióról, mely a magyar és osztrák gyermekek megmentése érdekében Franciaországban erkölcsi és anyagi alapon megindult. Galmette doktor részletes statisztikát készített az egykori front falvainak nyomoráról, az elhagyott anyákról, beteg gyermekekről stb. Hilda Clark Bécsből azt jelenti a francia bizottságnak, hogy az egy éven felüli osztrák gyermekek 60—70 %-a rachitisben szenved, s ezek közül sok lesz tudóvész. Ha nem jön gyors segítség, számosan fognak ezek közül még ezen a télen elpusztulni. Magyarországról a jelentés főképp a fehérnemű hiányát panaszolja. Az ujszülötteket rongyokba

takarják, s 8—10 nap mulva már a rongy is rongy. Galmette doktor attól tart, hogy az Ausztriában, Magyarországon, Lengyelországban, Csehországban, Németországban pusztító éhínség és tuberkulózis áterjed a nyugat országokra is.

— **A pénzügyőrség új rangjelzése.** A román kormányzótanács a pénzügyőrség alkalmazottjait — francia mintára — új rangjelzéssel látta el. A rangjelzések a következők: vigyázó karján egy 6 cm. hosszú ezüst zsinór, fővigyázó: karján körül 1 ezüst zsinór, szemléző: karján körül 2 ezüst zsinór, főszemléző: karján körül 3 ezüst zsinór, biztos: karján körül 2 arany zsinór, főbiztos: 3 ugyanilyen arany zsinór, felügyelő 1 széles és 1 keskeny arany zsinór, főfelügyelő 1 széles és 2 keskeny arany zsinór, vezérfelügyelő 1 széles és 3 keskeny arany zsinór. E zsinórjelzések zöld paszományra vannak felvarrva.

— **Nyugta.** A „Szászváros és Vidéke“ kiadóhivatala a Treuer féle 72 koronát a róm. kath. polgári leányiskola szegény alap javára hozzánk jutatta, melyet köszönettel nyilvánosan nyugtázunk. A róm. kath. polg. leányiskola igazgatósága.

— **Hatósági dinamógép-kezelői tanfolyam Déván.** Neumann Ferenc piskii államvasuti mérnök, ki második hatósági dinamógép kezelői tanfolyamát most fejezte be Piskin, a helybeli iparvállalatok meghívására a harmadik tanfolyamot Déván fogja megtartani. A három hónapra terjedő tanfolyam a főreáliskola fizikai előadó termében fog megtartani hetenként háromszor: hétfőn, kedden és szerdán délután 6—8 óráig. A tanfolyam 1920. január 26-án kezdődik meg. A tanfolyamra jelentkezőket elfogad és mindennemű felvilágosítást ad Mihályi Elemér főreáliskolai tanár, naponta 4—5 óráig a lakásán (Rákóczi F. u. 15 sz. alatt.) A tanfolyam sikeres letétele ipari előképességgel nem bíró hallgatókat is a villamos iparban iparigazolvány váltására jogosít.

— **A róm. kath. ifjuság karácsonyi előadásán felülfizettek:** Egy főhadnagy 100 K, Róna Jenő, Pascu Aurél, Mirovitz Ignácné, N. N. 50—50 K, Májer Testvérek, N. N. 40—40 K, Moloár József Braun Mór, Molnár Henrik, ifj. Trakker Árpád, dr. Maccariu, Egy főhadnagy, Berivoy István 20—20 K, Hirsch Mór, Hirsch Ignác 16—16 K, ifj. Makkay József, Bergh Tivadar, Csáky István, Biró Izidor, Márer Sámuel, Lázár Albert, Ferenczy Vilmos, Kiss Ádám 10—10 K, N. N. 9 K, Kohn Sámuel, Ájben Géza, dr. Balogh János 7—7 K, Solymosi Gyuláné 6 K, dr. Kristóf György 3 K, Kiss Ádámné 2 K. Ugy a bőkezű felülfizetők, mint a nagyszámban jelen voltak a nemes ügypártolásáért fogadják nyilvános köszönetünket. A rendezőség.

— **Bidermeier férfidivat.** A „Keleti Ujság“ írja: Az angol dandyk megirigyelték a nőidivat szeszélyes változatait és elhatározták, hogy a férfidivatot is olyan irányban reformálják meg, hogy képes legyen változatoságban és élénkségekben a nőkével versenyezni. Első feltétele ennek a mai szürke vagy fekete színű és egyszerű alaku férfiruhák rendszerének eltörlése. Az új kreáció főbb vonásai szerint a ruhák ezentúl szembeötölő, élénk színek lennének, a gallér és manzsetta helyébe csipkegallér kerül, azután körgallér és valószínűleg tollas kalap! London utcáin már meg is jelent néhány sznob az új maskarában. Tényleg, ha az angolok komolyan találják venni az új divatot, az egész kontinensen el fog terjedni, mert hiszen a mai férfidivat is angol kreáció.

— **Előfizetési felhívás!** Előfizetést nyitunk az állami és közérdekű célokat szolgáló Erdélyrészi Pályázati Közlöny-re, amely felöleli az állami, egyházi, megyei, városi, továbbá az ipari, kereskedelmi, gazdasági színházi, magánvállalatok férfi és női tisztviselői, valamint a háztartási, szállodai, kávéházi és éttermi alkalmazottaknak pályázni ohajtó és pályázatot hirdető érdekeit. Az Erdélyrészi Pályázati Közlöny fölvesz apró hirdetéseket, melyeknek egyszeri közlése mint a Pályázati címek alattiaké szavanként 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Az Erdélyrészi Pályázati Közlöny megjelenik minden vasárnap, előfizetési ára egész évre 80 kor., félévfe 40 kor., negyedévre 20 kor., egy óra 6., egyes szám ára helyben és vidéken 2 kor. Az Erdélyrészi Pályázati Közlöny rövid idő alatt Erdély minden részébe ismertté lesz, az ipari és kereskedelmi életnek legfontosabb érdekeit szolgálja, elfogad hirdetéseket egész oldal 500 K, féoldal 300 K, negyedoldal 160 K, szalaghirdetés 90 K. Az Erdélyrészi Pályázati Közlöny a kertészkedők és levelezőknek is rovatot nyit, adás-vételi ügyletekkel is foglalkozik, vállalja az árverési hirdetmények leközlését és közli a heti színházi műsort. Felkérjük a kelybeli és vidéki tőzsdéseket és lap-árusokat, hogy megrendelési szándékaikat Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria (Deák Ferenc-utca) 35. sz. alatt levő (Szerkesztőség), kiadóhivatalba jelentsék be, hova az előfizetések is küldendők. Az Erdélyrészi Pályázati Közlöny első száma január hó 11-én jelenik meg román, magyar és német szöveggel s így tetszés szerint választható a három nyelv bármelyike közül. Cluj-Kolozsvár, 1919. december hó 24. Tisztelettel az Erdélyrészi Pályázati Közlöny Szerkesztősége és Kiadóhivatala.

— **A felülbélyegzett ezerkoronások Csehországban nem érvényesek.** A „Brasói Lapok“ írja: A csehszlovák köztársaság bukaresti képviselője közhírré teszi, hogy a felülbélyegzett ezer koronások 1919. december 31-ike óta Csehországban nem érvényesek. Ezek a bankjegyek ez év február végéig a prágai pénzügyminiszteriumban új kibocsátású ezerkoronásokkal kicserélhetők.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, előfizetéseiket postafordultával megújítani sziveskedjenek, mert ellen esetben — legnagyobb sajnálatunkra bár — kénytelenek leszünk lapunk további küldését jelen számmal beszüntetni.

Kiváló tisztelettel:

A kiadóhivatal.

Kitünő elsózott fejes-káposzta kapható Varga-u. 9. sz. alatt. 97 1—

Eladó egy jókarban levő utazó-bunda. Megtekinthető Benkő Lajos szabóüzletében. 98 1—3

Keresek egy bejárónőt vagy gyermek-leányt, esetleg fiút egy idős urhoz a reggeli órákban. — Cim a kiadóhivatalban. 96 1—

Nőtlen gépész „Stabil“ gőzgéphez bármilyen üzemnél állást keres. Cim: Nagy Ferenc gépész, Szászváros Hegy-utca 3. szám. 90 3—4

Hasatschek Károly

épitőmester

7 25—25

Szászváros, Romoszi-ut 23.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. községet, hogy Szászvároson, Ujterlom-utca 9. szám alatti házamban december hó 25-ikétől kezdve

mindenféle szeszes-ital

(asztali és palackozott borok, likörök, pálinkák, üveges sör stb.) továbbá **hideg ételek** kaphatók **Tiszta kezelés, gyors és szolid kiszolgálás.** A n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri:

Köpeczy Józsefné, vendégl.

Dohányzók figyelmébe

Elsőrendű „GHAZA“ antinikotin szívarkahüvely kapható nagyban ::: és kicsinyben :::

FRATII PASCU

cégnél, ORĂȘTIE (Szászváros).

Viszonteladók árkedvezményben részesülnek!!

86 4—4

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsán felszerelt papir-raktárát u. m.: eljegyzési- és esküvői-kártyáit, diszes kiállítású meghívóit, névjegyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek iskolai és irodai írószerek, hivatalos és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala